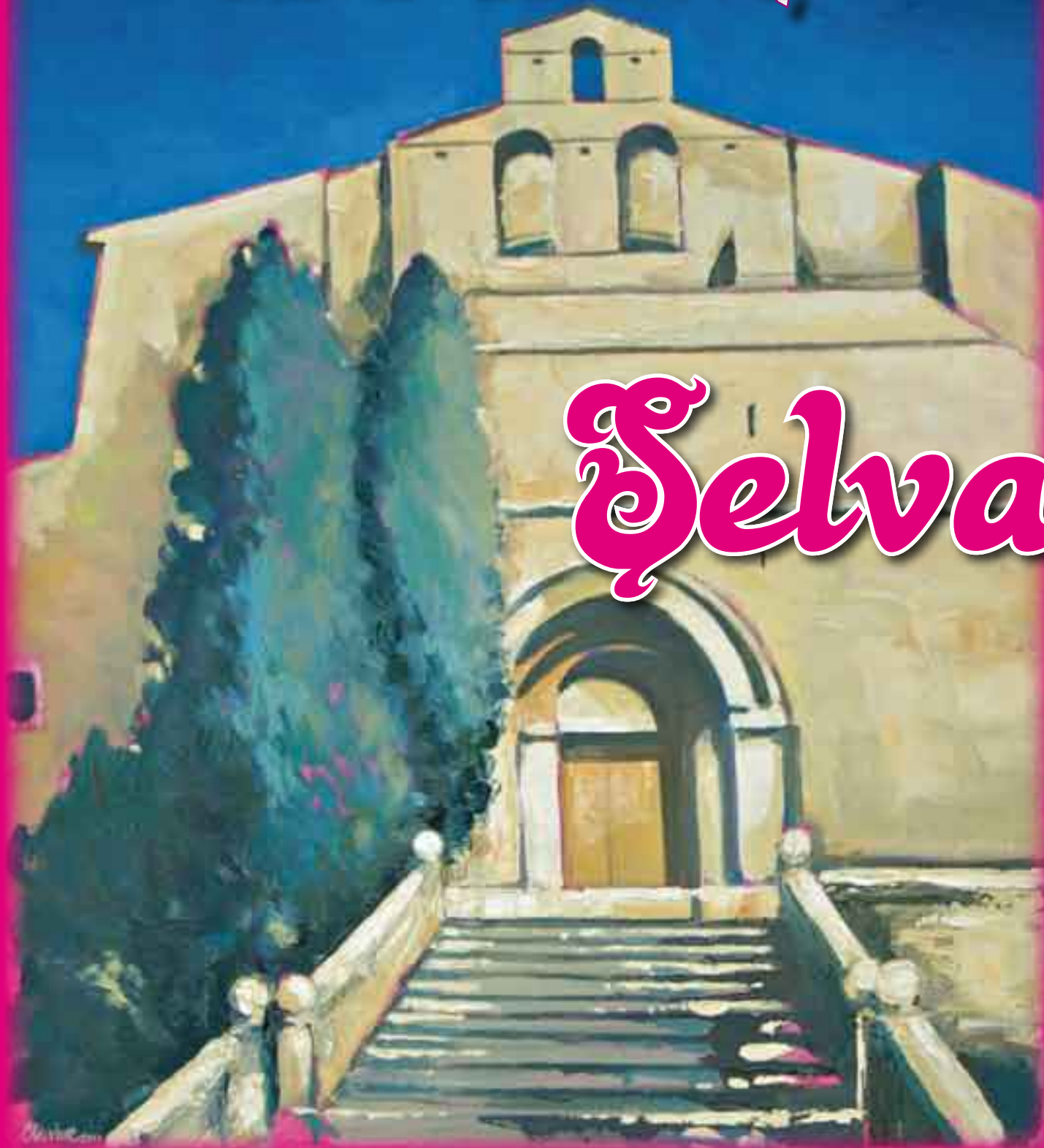

FESTES PATRONALS DE SANT LLORENC

Selva

del 4 al 12 d'agost de 2011

Salutació i Convidada a Festa

Selva

celebra des de temps immemorial les festes patronals en honor a Sant Llorenç, tradició que el poble conserva ben viva. Perquè la festa, com sempre deim, per ésser vertadera i autèntica, ha de néixer del poble i s'ha de fer des del poble. És el motiu per al qual feim crida per a la participació dels selvatgins i selvatgines i la benvinguda a tots els que aquests dies s'acostin a Selva, especialment als veïnats de Caimari, Moscarí, Biniamar i Binibona.

Enguany, des de la Regidoria de Cultura i Festes, amb la participació de les diferents associacions del poble, que agraiïm sincerament, presentam aquest programa ple d'actes ben tradicionals i selvatgins, a la vegada que s'incorporen altres esdeveniments del temps que vivim. Pregonarà les festes el doctor Gabriel Seguí Trobat, director de la Biblioteca Diocesana de Mallorca i de l'Arxiu del col·legi del Santuari de Lluc, seguint la nostra bella tradició d'honorar la paraula en el pòrtic de la festa i mostrant el nostre reconeixement per la declaració de la Serra de Tramuntana com a Patrimoni de l'Humanitat. Ens trobarem amb actes culturals, esportius, musicals, folklòrics, infantils, gastronòmics, religiosos... tot mostrant allò què som com a poble.

La nit de Sant Llorenç, s'Agrupació i la Banda Municipal de Música mostraran el sentit musical propi del poble, que es transmet de generació en generació. També tindrà lloc un dels actes centrals de les festes, i que constitueix l'homenatge a la gent gran, festa de gratitud a tot el que el majors del nostre poble han fet al llarg de la seva vida. Els infants i els joves ens transmetran la seva il·lusió i alegria en els festivals que ofereixen al poble. També cal significar la vivesa del nostre folklore amb la participació de les escoles de ball que transmeten als infants les danses tradicionals selvatgines. Assistirem a l'entrega del premi d'investigació Jaume Lladó i Ferragut.

Valors com la dedicació als altres, l'esforç, la feina ben feta, la solidaritat i tots aquells que constitueixen la dignitat de la persona, s'han de posar de manifest en aquests moments de dificultats econòmiques i socials. L'Ajuntament es troba en aquest compromís per fer tot el que està a la seva mà per afrontar-los en bé de tots. Vull agrair profundament la renovació de la confiança depositada en la meua persona i aquest equip de govern, posam-nos a disposició de tothom.

Atothom, en nom del Consistori i en el meu propi vos desig de tot cor unes bones festes patronals de Sant Llorenç. Que per molts d'anys ens hi trobem.

Joan Rotger Seguí
Batle de Selva

Pregó de les festes de Sant Llorenç de Selva 2010 per Felip Munar i Munar

Em sent com un peix dins l'aigua, o bé com un caçador eixancat en un coll de tords. Això vol dir que em sent bé aquí, a Selva perquè maldament jo no hi hagi nascut podeu estar ben segurs que qualsevol racó d'aquest terme, qualsevol cantonada del cor de tots vosaltres, respirem el mateix aire mallorquí, les mateixes ganes d'encomanar l'esperit de la festa, les ànsies de fer les coses ben fetes, l'estima cap allò que ens conforma com a poble, diferent i únic i, per això mateix, immens i digne. I d'això es tracta avui: d'encomanar-nos tots plegats del goig i l'alegria de compartir les festes.

Si jo estàs assegut aquí davant em demanaria què serà capaç d'amollar aqueix? Ens dirà que coneix molt Selva, i la gent que hi habita, i segurament esmentarà que té qualche parentiu amb el poble, o bé que hi ha conegut no sabem qui, o bé ens xerrarà de les nostres bondats i ens farà sentir cofois. Què esperau d'un fora vilà, en el pregó de les vostres festes? I tanmateix jo hi tenc una cameta d'aquí, de Selva: el meu repadrí hi tenia casa parada, i encara existeix: al barri de Vilella o Vilella –possible derivació de “vila vella”-, can Massip, era del meu repadrí. I el meu germà, Pere Joan, és casat amb una selvatgina, Catalina Pericàs. Bé, tot això em va passar pel cap quan he pogut llegir gairebé tots els pregons que s'han pronunciat en aquest poble –llevat del pregó pronunciat per Llorenç Capellà l'any 1976 (sembla que no està publicat), que no l'he localitzat- d'ençà de l'any 1975, fet per l'admirat Alexandre Ballesster¹, i d'altres programes de festes de la dècada dels anys seixanta, que guarden les prestatgeries de la Biblioteca March de Palma. Tot repassant els programes de festes es podria escriure una bellíssima història de Selva. Sorprèn la “moguda” que en aquesta segona part de la dècada dels setanta del segle passat vàreu viure, amb taules rodones, cine fòrum, recitals, i el començament de la “Diada dels Nins”,

els dilluns de festes, o per sant Llorençet, amb la desfilada de models fets amb paper, que ha arribat fins ara; el festival de la Cançó del Poble, en què Alexandre Ballesster va fer-ne la presentació l'any 1976 en un excel·lent i magnífic parlament de benvinguda. Però també s'hi destria un afany singular de coneixement de la història, dels fets i la gent selvatgina; només d'aquesta manera podrem reconèixer-ne la importància i sabrem valorar-ho.

“Formar part de Selva suposa estar imbuït d'una manera d'esser, d'una forma significativa de vida. Educar un poble és ensenyar a descobrir-se a si mateix; dins l'àmbit educatiu és d'una validesa indiscutible l'aforisme filosòfic ‘conèixer és recordar’”. Aquestes paraules encapçalen un escrit que podríem llegir tot, com si fos el pregó. I aquest escrit el fan els organitzadors de les festes de Selva en el programa de l'any 1980. Aquest escrit, per ell mateix, ja esdevé un símptoma clar que ens trobam davant quelcom singular, davant unes persones que conceben el fet festiu lligat a l'educació, al coneixement de les coses que ens envolten per així poder estimar-les. Crec que no hi deu haver en tot Mallorca unes idees tan clares i definitives sobre el que s'entén per cultura.

Fixau-vos com he parlat dels programes de les festes, de la Festa, de l'etern retorn del cicle festiu. Quan acaba un sant Llorenç ho feim amb tristesa, però amb la seguretat que, tanmateix, n'arribarà un altre. És la roda del temps, el cicle de la festa i del treball. Els romans ho tenien ben clar: els dies festius eren els dies “fastos” –i d'aquí el mot que fa referència a la festa, a la fastuositat- i els dies de treball eren “nefastos”, és a dir, no festius; però tots copsam què vol dir una cosa “nefasta”; mirau si la tenien clara, aquesta divisió. I és que aquests darrers temps hem perdut un poc la noció del que és treball, descans, oci, necessitat de rompre amb la quotidianitat, o bé aprofitar qualsevol ocasió per a accedir a un treball. I per mor

1 Arnau AMER, excel·lent professional, coneixedor i “arreplegador” de tot allò que es congria a Selva, m'ha passat una part important d'aquests pregons; altres me'ls ha facilitat el mateix Ajuntament, i els anteriors a aquest any els he consultat a la Biblioteca March de Palma. També m'ha facilitat informació l'amic Bartomeu Mateu.

d'això s'han romput els límits que teníem predefinits sobre la festa, el lleure i les vacances.

Vos parlaré de la festa, de sant Llorenç, d'alguns personatges de Selva i de la lluna, enigmàtica i femenina com la festa, i protagonista dels nostres espais festius.

La festa

Però la nostra, la del nostre poble, és una festa que depassa aquestes consideracions: feim festa perquè en volem fer, perquè representa el sentiment col·lectiu compartit, perquè sentim un calfred que ens recorre espinada amunt quan el paperí fa remor d'aigua, quan les xeremies i el flabiol escampen els sons pels carrers, quan la gent esdevé persones amb qui ens aturam a fer la xerrada, quan recordam fets i esdeveniments que ens han ajudat a ser qui som i com som. En el programa de festes de l'any 1976, el batle Joan Rotger Coll començava la salutació dient: "Repiquin les campanes, sonin les xeremies, que de bell nou sant Llorenç ha arribat". Tot això també és festa. I ens permet alliberar tensions i capgirar les normes quotidianes en una seqüència en què, de fet, el desordre reconduïx a l'ordre. Per això, també, la festa és transgressió. I té un marcat caràcter ritual, de tradició, amb unes pautes de comportament que ningú no vol capgirar. Ritu, joc, cerimònia, diversió, respecte a la tradició i a l'espontaneïtat alhora, allò espiritual i el corporal, el que és íntim i el que és públic. A través de la festa expressam i afirmam una dimensió clau de l'existència comunitària que posa en joc els registres més diversos de la vida social: temps sense temps, sostret a la duració, suspès en l'èxtasi joïós de la plenitud; extraordinària i alhora cíclica i repetitiva; institució generadora d'espontaneïtat; lúdic i autojustificant, i també font d'obscura sacralitat. Té l'extraordinària capacitat d'evocar i afirmar una realitat inaccessible a la descripció directa; una realitat que tan sols pot ser enunciada gràcies al joc dels ritus i dels símbols i la transgressió de les significacions corrents del llenguatge i el comportament humà.² Per això, al començament, esmentava la reiterada crida que cada any esperau en el començament de les festes. La paraula llatina, *festum*, designa qualsevol reunió de gent amb propòsit de diversió. Però en la seva accepció més plena, s'entén per "festa" una pràctica col·lectiva consistent en un conjunt d'actes que es desenvolupen en un espai i un temps específics, mitjançant els quals se celebra alguna cosa. Algú de nosaltres s'atreiria a dir que els nostres avantpassats no gaudien de la festa? Sempre, des que el món és món, hi ha hagut un espai i un temps compartit amb aquesta accepció.

Selva i sant Llorenç

No podem deslligar el poble del context físic on es troba: al peu de la Serra de Tramuntana, la vida dels selvatgins va paral·lela a les mines de carbó, als nevaters, als llenyataires, al calçat i al treball amb pell,

a la producció d'oli, a la caça. I jo sé què sentiu quan caçau en un coll, talment com aquell glosador ho va expressar:

Devora sa carretera,
tenc un coll amb uns filats
a una soca fermats
hi fa un caçar de primera.
Just a damunt fa un coster,
aquest coll té una rasant,
un coll que m'agrada tant
que n'hi agaf qualcun per davant
i per darrera també.
Un pic que me n'hi anava
no sabeu què em va passar?
Que una dona hi vaig trobar
que amb sos filats amb sa mà
tota eixancada hi caçava.
Sabeu que es caçar en filats
a ses dones els agrada?
Més si un homo els demana:

Què tal, quants te n'han pegats?
Me donà sa bandolera
perquè jo els hi ·nàs comptant,
ella va seguir caçant
mentre me deia a l'instant:
- Dos me n'han pegats per davant
i cinc o sis per darrera!

Quan Sixt II fou nomenat Papa el 257, Llorenç fou ordenat diaca i encarregat d'administrar els béns de l'Església i tenir cura dels pobres. Per aquesta tasca és considerat un dels primers arxivers i tresorers de l'Església i és el patró dels bibliotecaris. També se'l té per advocat del foc, i patró dels oficis que treballen amb foc: terrissers, vidriers, forners, etc. Posar una estampa de sant Llorenç darrere la porta dels forns salva d'incendi. El dia que se'n celebra la festa és el més calorós de l'any, el foc s'escampa per la terra, i les pedres fogueres beuen foc. Per sant Llorenç, s'encenien fogueres al cim dels campanars perquè preservàs d'incendi la població. La llenya tallada en tal dia crema més que cap altra i és la millor per fer-ne carbó, i la lluna nova de sant Llorenç guareix les cremades. Els Sant atorga a certes persones la gràcia de curar cremades posant-hi saliva o lleplant-les: han de ser molt austers durant set anys seguits, i el dia del Sant no poden menjar sinó fruita sense pelar i beure aigua amb carabassa o qualsevol altre recipient que no sigui de metall ni hagi passat pel foc.

Sant Llorenç és un dels sants més àmpliament venerats per l'Església Catòlica Romana. El seu martiri succeí al principi de la història de l'Església i per això moltes altres tradicions cristianes també el veneren. Aquí, la butlla del papa Innocenci IV de l'any 1248 va confirmar la parròquia de Selva sota la denominació de Sant Llorenç.

Anant a Lluc vaig passar,
per la parròquia de Selva,
solament per poder veure
la gran escala que hi ha.

² Antonio Ariño i Salvador Cardús (2005); "Què és la festa?" A *Tradicioniari*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

És patró de la ciutat d'Osca, on es creu que va néixer i a Roma, on va morir. És també el patró dels bibliotecaris, cuiners i miners. El dia 10 d'agost el reliquiari que conté el seu cap cremat és exposat al Vaticà per ser venerat

Personatges

És impossible anomenar les persones que han destacat en el poble de Selva. Sempre he pensat, tanmateix, que moltes vegades la grandesa es troba en el quefer quotidià, en aquelles persones que duen la vida fent el bé, ajudant, col·laborant; aquelles persones que, potser, no siguin de lletra, però que tenen el seny de bístia vella i que tots tenim en compte i valoram la seva opinió. Ja sabeu la contesta que féu mestre Lleó –ben estudiat per Miquel Sbert–, un glossador de Llucmajor, quan el Quaresmer hi va anar a predicar i, abans, va demanar per la gent notable del poble: “Hi ha un metge, el batle... i un home que sap fer gloses, però no sap de lletra”. I ell digué perquè li fessin saber:

Ja direu a en Lleó
una paraula secreta:
un home que no sap lletra
no pot ser bon glossador.

I mestre Lleó, quan li ho varen contar, va amollar aquesta glosa, els dos versos finals de la qual podrien figurar en qualsevol manual de literatura universal:

Si aquesta no trec neta
altra cançó no faré:
direu an es Coremer
que en el món va ser primer
s'enteniment que sa lletra.

I això mateix és el que devien pensar l'amo en Pep Vallori, *Eriçona*, l'amo en Toni Perelló, l'amo en Llorenç Quic, l'amo en Joan Llabrés, *Borino*, o l'amo en Tomeu Gras.

D. Antoni Galmés va romandre molts anys a Selva. En el programa de festes de l'any 1960 escriu “Tipos populares de antaño”, i ens parla de Bartomeu Martí Horrach, *Teixidor*, que juntament amb el seu fill Miquel, i d'Antoni Vallori Perelló, *Xafarri*, que tocava el bombo, donaven vida a tots els balls populars de l'època, balls de sequer, o a l'era de s'Hort d'en Boira, en les matances, noces o Darrers Dies. L'amo en Tomeu *Teixidor* sabia fer cançons. En les noces de Miquel *Moliner* amb Magdalena *Pometa*, en va improvisar una al compàs d'una mateixa:

Es novii i sa novia
que hi ballen de coriós,
també hi ballarem jo i vós
estimat meu colca dia.

D. Antoni Galmés Riera³ parla d'una dona que no tenia cap cabell, ni cap pèl damunt el seu cos, i segons ella mateixa li contà, quan era petitona sa mare la banyava i va ser el girant en aquells moments, i va

quedar sense pèl, ni cap cabell. Era de Selva i, coses de la vida, al poble la coneixien per “madò Pelo”.

Em qued també, amb l'escrit d'Arnau Amer glosant la vida de Guillem Buades, es *Xeremier*, en el programa de festes de l'any 1983.

Gabriel Mateu Mairata ens ha retratat els personatges de Selva,⁴ una microhistòria que ens ajuda a entendre el tarannà bonhomí de la vostra gent. Sorpren el retrat de donya Antònia i donya Francisca Sastre Font, ses *Senyores*, que impulsaren la creació de l'Agrupació Folklòrica Aires de Muntanya, l'any 1930, juntament amb molts altres, com Llorenç Coll Reus, *Galletes*, o Antoni Albertí Rotger, *Capellà Capó*, Andreu Sastre, *Gallet*, ànimes d'aquesta agrupació. Arnau Amer, en el programa de festes de l'any 1980, fa un escrit per commemorar els cinquantenari de l'Agrupació tot demanant “un treball de recerca i estudi per acabar de completar la història d'aquests 50 anys de vida de l'entitat selvatgina. És del tot necessari que la mateixa agrupació intenti recuperar le seves coses, i es faci un arxiu de la seva història, llibres i objectes”. Certament, unes paraules ben assenyades que pens que podríem traslladar al dia d'avui.

Francesc Bonafè, fill il·lustre del vostre poble, ens diu: “Vaig néixer a la tardor de l'any 1908 a Biniamar, quan cauen les fulles dels arbres i les oronetes emigren a terres llunyanes”; ell té una obra gegantina i reconeguda arreu del món.

Allí al peu de la muntanya
tremolant com abrisó,
dins l'amor d'una cabanya,
amb mon flabiol de canya,
jo naixia de pastor.
(Francesc Bonafè, 1935)⁵

Jaume Lladó i Ferragut, (fill il·lustre), de qui els premis d'investigació local duen el nom, amb un encert lloable i ben merescut, esdevé un personatge que mereix una atenció especial: intel·ligent, fener, apassionat per la història i pels fets de la gent. En el programa de festes de Selva, de l'any 1967, he pogut llegir l'escrit titulat “Historia de la villa de Selva”, un veritable compendi resumit de tota la vostra història i embrió de molts estudis posteriors; acaba aquest article amb deu cançons populars:

Bona nit i a reveure
me'n vaig meditant el món;
si no m'has conegut som
en Toni Monget de Selva.
En es Clot de Camerata
jo hi tenc posada s'amor,
i en no esser-hi es companyó
tenc una pena que em mata.

Carles Amengual amb el seu excel·lent llibre sobre plantes medicinals i cultura popular.⁶ “La quadrilla de

⁴ *Selva y sus hombres* (1979). Colección Menestralia. Mallorca.

⁵ Recollit a *Paramiologia del Calendari* (Costums, llegendes, cançons, proverbis, gloses i refranys). Recollides pel pare Francesc Bonafè. Edició a cura de Guillem Villalonga (2009). Documenta Balear. Palma

⁶ *Gloses i plantes medicinals* (2000). Olañeta, Editor. Barcelona.

Selva i la mort d'en Berga", descrita per Jaume Enric Amengual en el programa de festes de l'any 1980, i per Antoni Ordinas. La *Història de Selva*, de Ramon Rosselló i Jaume Albertí, que va obtenir el premi d'investigació Jaume Lladó i Ferragut de l'any 2001.⁷ Antoni Ordinas amb *Selva, això era i no era... una història vertadera*, per acostar la història del poble als més joves.⁸ Però també *Els noms de lloc del terme de Selva*,⁹ amb una radiografia dels topònims, amb totes les seves característiques, del terme, amb els relleus adjectivats (serra, mola, putxet, pujol, coma, clot, cova, avenc, penya, penyal, salt, costa, puig...). I els *Malnoms de Selva* d'Esperança Ramis de Planolit.

Aquest afany cultural que hem esmentat queda ben palès en els objectius i les activitats dutes a terme per la "Sociedad Fomento Cultural" de Selva, renovada els anys quaranta del segle passat, en l'escrit d'actualització dels Estatuts de l'any 1974:¹⁰ "Es objeto de esta Sociedad procurar por todos los medios a su alcance el más alto grado de cultura moral, intelectual y física a sus asociados, valiéndose al efecto de libros, revistas, periódicos, certámenes, exposiciones, conferencias educativas, etc. Todos cuantos esten afiliados a esta Sociedad tendrán el deber ineludible de procurar reflejen sus actos todos, dentro y fuera del local social, los altos ideales que integran el objetivo señalado". Tota una declaració d'intencions que permet traspasar la iniciativa i la inquietud cultural de Selva.

La lluna

Hem parlat del temps, de la lluna... Les dites populars estan plenes de referències a la lluna. A qui de nosaltres no han reprès qualche vegada perquè pareix que estam a la lluna?, o, qui no va prometre la lluna a la seva al·lota malgrat que després no la hi pogués donar tota?, i qui no ha estat de mala lluna alguna vegada, no se li ha atribuït que és un llunàtic, o no ha anat de lluna de mel? O esser tallat de bona o mala lluna? Vos han deixat mai a la lluna de València? Heu vist algú a qui la lluna se l'ha begut? Heu lladrat mai a la lluna o heu pescat la lluna amb un cove? Diuen que la lluna és com les dones, sempre vol dir el contrari d'allò que pensa. I ja ho sabeu: "El temps, el vent i la fortuna, canvien com la lluna". Tanmateix moltes pràctiques del nostre món rural estan vinculades a les mudances de la lluna –salar olives, exsecallar, sembrar, llaurar, la collita, etc.- i totes tenen una mateixa coincidència: la mort mensual de la lluna; fins i tot els cicles mensuals esta lligats als mites agrícoles i a les fases de la lluna.

Ara he conegut amb tu
com sa lluna fas mudances:
cada mes tu fas matances
i no convides ningú.

I una glosa entre dos improvisadors referida a la lluna:

Vos que sou un homo entès
i no n'errau cap ni una,
em voldríeu dir quin pes
li calculau a la lluna?

No sé si això és figa
o si anau de bon sentit;
però igualment que s'ha dit
que com bullidura antiga,
per les pedres de la veixiga
res millor hi ha que la junça,
s'ensenya per totes parts
que la lluna té dos quarts
i dos quarts fan mitja unça.

De fet, el pes de la lluna es calcula de l'ordre dels seixanta mil trillions de quilograms.

I és veritat que un astrònom i meteoròleg francès, Hervé Faye, a finals del s. XIX, va presentar una famosa memòria que demostrava que la lluna no tenia res a veure amb els canvis del temps, però d'entre les coses bones que hem après dels nostres pares i padrins, hi ha la de fer una predicció del temps mirant cap al cel. Són signes de bon temps, per exemple, una lluna clara, els extrems de la lluna creixent o minvant ben nítids, el cel molt pàl·lid i emboirat quan surt el sol o la posta del sol és visible i neta. D'altra banda, són signes de mal temps la lluna amb un cercle lluminós irisat, un sol rogent tant a la sortida com a la posta; en lluna creixent o minvant quan els extrems de la lluna són difosos vol dir que amenaça pluja. "Lluna tapada, boira o arruixada"; "Girant clar, aigua aprop"; "Lluna voltada, pluja o ventada"; "Lluna morta, aigua a la porta". Tanmateix la millor lluna és la de gener: "Clara és la d'agost, però la del gener és millor"; "D'amors el primer, de llunes la de gener". Diuen també que quan hi ha mal temps els ocells volen baix, segurament perquè cerquen recer a les cases o als arbusts.

Totes les civilitzacions han estat pendents de la lluna i dels astres per conèixer quan és la millor època per sembrar o collir, plantar o esporgar. Tenim dites populars que associen les festes dels sants (sant Miquel, sant Joan, sant Pere, santa Margalida) o festes concretes, amb l'execució de treballs específics (com aquella que diu que és important sembrar els melons el Divendres Sant, ja que sempre estarà molt a prop d'una lluna plena, i des del moment de sembrar-los fins al moment de collir-los es podran comptar quantes llunes plenes han de passar, tal i com comptaven els avantpassats en totes les feines del camp que feien. També sabeu que totes les plantes de les quals ens menjam la part de fora –pebres, espinacs, mongetes, etc.- s'han de sembrar en lluna creixent; d'altra banda, aquelles de les quals ens menjam la part subterrània –patates, pastanagues, raves, etc.- s'han de sembrar en lluna vella, però els enciams i les cols s'han de sembrar en minvant també, perquè s'apien millor i no espiguen. També hi havia gent que ho

⁷ Ajuntament de Selva (2003).

⁸ Edició de l'Ajuntament de Selva (2006).

⁹ Govern Balear/Ajuntament de Selva (1989).

¹⁰ Per cert, que els fulls mecanografiats, i originals, romanen a la Biblioteca March, on els he pogut consultar.

tenia en compte a l'hora de fer matances, perquè havien d'anar alerta a no fer bullir els botifarrons en el moment del dia que la lluna entrava en girant, perquè tots ells es rebentaven. I "el porc mort en lluna vella fa dolenta s'escudella". És molt aconsellable sembrar els arbres en creixent, de la mateixa manera que és millor exsecallar-los en minvant. Moltes ordenances forestals tenen present les fases de la lluna.

Les dones estan pendents de la lluna a l'hora de les depilacions, o de tallar-se els cabells, sempre en minvant, com també per realitzar tractaments contra la cel·lulitis i l'obesitat. Però si heu d'anar al callista, o voleu llevar per sempre més qualsevol herba dolenta, feis-ho per sant Joan Degollat (29 d'agost). La lluna creixent és la millor per fer cures de bellesa que no dreixen la pell i la preserven de l'envelliment. En dies del girant és millor no prendre decisions important. Ja sabeu que la lluna és l'astre que actua sobre el cap en el cos humà. I els nadons que naixien en dilluns, el dia de la lluna, s'augurava per a ells un comportament llunàtic. Els americans –que fan estudis de tot– van fer un estudi estadístic al llarg de deu anys amb mig milió de naixements i asseguren que els naixements són més nombrosos en el període que va des del ple a minvant i, en canvi n'hi ha molts pocs en lluna nova. I coneixeu la tradició que diu que si un matrimoni ja té un fill, el segon, si es comana en quart creixent, és sexe diferent, i si en quart minvant, és consemblant.

Es dia que vàreu néixer
devia ser es quart minvant:
per això vos torbàreu tant
en aquesta vida a créixer.

Hem de dir, tanmateix que, científicament, la terra i la lluna s'influeixen mútuament, i tal vegada l'efecte més visible són les marees i l'escorça de la terra, la influència de la qual fa que es deformi i s'infla fins a 20 cm cada mes. I les marees més fortes tenen lloc en el moment de la lluna nova i la lluna plena.

De jove vaig passar moltes vetllades assegut devora el pastor de Son Brondo –una possessió del terme de Sant Joan–, i l'empremta que em va deixar ha esdevingut com la més gran i millor de les lliçons de qualsevol universitat. Sempre duia una gorra, el pastor, i em deia que era perquè la lluna no li entràs dins el cap: tornaria llunàtic. Fou ell qui em va mostrar el nom de les estrelles: "Ses tres Maries" (la constel·lació d'Orió), "la Carrera de Sant Jaume", o "la Vera Creu (Cigne), o "ses Cabrelles" (Plèiades), o els "Set Frares" (Óssa Major), els signes i símbols meteorològics que ens auguraven per l'endemà sol o vent, pluja o tempesta. I jo no em demanava si era feliç o no, aleshores vivíem la natura, per la natura i de la natura: la respectàvem i la servàvem. Donàvem més importància a les coses petites, insignificants moltes d'elles avui en dia, però que en han romàs dins un racó del cor i del cervell com una exquisida lliçó magistral.

Ara que hem après a desbaratar els signes del temps i a perdre el respecte per la natura; que una con-

versa assossegada amb una persona que té experiència de vida, sembla que sigui perdre el temps; que no valorem el sacrifici i el treball constant, l'esforç, i ens decantam cap a l'èxit immediat; vos deman que entre tots sapiguem viure la festa compartida, que no és necessari embogir-nos per gaudir, que la felicitat roman en els fets més petits i insignificants, que els records són sempre cap a aquelles persones que han sabut transmetre'ns seny i saviesa. Vos desitj, també, embostes de felicitat, que sapigueu regalar un somriure, que vos acostumeu a allargar la mà per oferir-la al veí, sense perdre mai ni una ungla de dignitat com a persones i com a poble. Tenim una immensa sort i hem de malavejar aprofitar-la en positiu, on "fer el bé" romanguí escrit en lletres d'or en l'horitzó. Així ho van fer aquells dos amics que caminaven pel desert: varen discutir i un d'ells va pegar una galtada a l'altre; aquest va escriure damunt l'arena: "El meu amic m'ha pegat una galtada". Seguiren caminant i arribaren a un oasi; el qui havia rebut la galtada es va llançar a l'aigua i estava a punt d'ofegar-se, i l'altre el va salvar. Llavors l'amic salvat va esculpir en una pedra: "El meu amic m'ha salvat la vida". Llavors l'altre li comentà: "Abans, quan t'he pegat has escrit unes paraules damunt l'arena, i ara les has escrites damunt una pedra, per què?" I ell li respongué: "Quan un amic et fa una ofensa, escriu-la damunt l'arena, perquè el vent n'esborri les empremtes, però quan un amic et fa el bé, escriu-ho damunt pedra per no oblidar-ho mai". Certament, una lliçó farcida d'humanitat i amara d'humilitat, valors aquests que estaria bé de recuperar.

Aquest és el darrer mot
que vos esment, bons amics,
voldria tornar més pics
i veure créixer el rebrot;
davant vultros jo m'acot
teniu una gran finura,
Selva és una escultura
que avui surt per la festa
tots heu fet bona conquesta
enaltint nostra cultura.

Enaltiu vostre patró
perquè ell vos protegirà
també vos farà estimar
carregats de bon humor;
espargiu per tot l'amor
gaudiu sempre amb gallardia,
de la nit feis-ne un nou dia
i augmentau vostres afanys:

a tothom don els molts
d'anys,
passau-los amb alegria.

Amigues i amics, bones
festes, la festa és vostra,
visca Selva, i visca sant
Llorenç!

Felip Munar i Munar

Programa d'actes i festes patronals de Sant Llorenç Selva 2011

4 d'agost ~ Dijous

18.00 INICI DE LES FESTES DE SANT LLORENÇ 2011

amb la posada de banderes al campanar de l'Església, repicada de campanes i amollada de coets.

19.00 INAUGURACIÓ DE LES EXPOSICIONS:

Lloc: Es Centre

Exposició de pintura a càrrec de l'artista pollencina
XISCA MAGRANER LLOMPART.

Lloc: Es Portal de Tramuntana (Plaça Major, 7)

Exposició de **JOAN LACOMBA**: Gravats
Exposició d'**ANDREW PINDER**: Obres recents
Exposició col·lectiva d'artistes de **SELVA**
Exposició monogràfica del **SELVA ROCK**

21.00 PREGÓ DE FESTES SANT LLORENÇ 2011

Presentació del pregoner a càrrec del Batle del municipi
Joan Rotger.

- **Pregó** de festes a càrrec del doctor **Pare Gabriel Seguí Trobat**, director de la Biblioteca Diocesana de Mallorca i de l'Arxiu del col·legi del Santuari de Lluc.
- **Petit Concert** de piano a càrrec de **Stephen Blue**, que interpretarà la música del cèlebre compositor americà George Gershwin.
- **Concert** de música clàssica a càrrec de **Bartomeu Seguí i Antònia Morey.**

Lloc: Placeta de l'Església.

5 d'agost ~ Divendres

11.00 ESPECTACLE INFANTIL / FAMILIAR

Representació de l'obra "**SABATOT EN NI MÉS NI MANCO**" a càrrec del grup **Teatrix**.

Ho organitza:

Lloc: Auditori d'Es Centre

23.30 NIT de Rock/Pop a SELVA amb les actuacions:

SOME PEOPLE
LAST
SON DOS

PELUCON FLOWERS
SKA BOTTOM BOAT

Lloc: Plaça Major.

6 d'agost ~ Dissabte

17.00 JOCS INFANTILS

A càrrec de **Mallorca Festa**

Castells inflables, bou mecànic i festa de l'escuma
per als més petits.

Lloc: Pavelló Municipal "Ses Comes"

23.00 VERBENA POPULAR

amb l'actuació dels grups:

ES GRINS
TOMEU PENYA
E-VOLUTION
GÉMINIS

Lloc: Plaça Major.

7 d'agost ~ Diumenge

19.30 TORNEIG DE FUTBOL "TROFEU DE L'OLIVO"

Partit entre C.E. **XILVAR** (1º Preferent) i **J.SALLISTA** (Juvenil autonòmic)

Lloc: Camp de futbol "Ses Comes"

20.00 FINALS TORNEIG DE "PADEL"

Lloc: Poliesportiu "Ses Comes"

20.30 CONCERT DE PIANO

a càrrec de **Victòria Quingles**

Lloc: Auditori d'Es Centre

21.30 JOCS DE TAULA

Jocs eliminatoris de **Truc i Parxís**

Lloc: Plaça Major

8 d'agost ~ Dilluns

18.00 ESPECTACLE INFANTIL

Els Contes d'Estiu de **Na Catalina Contacontes**

Ho Organitza:

Lloc: Auditori d'Es Centre

21.30 1ª GIMCANA NOCTURNA Festes de Sant Llorenç

Si tens ganes de passar una nit divertida, no dubtis, participa.

Ho organitza: Grup de joves "Feim Por" i Ajuntament de Selva

9 d'agost ~ Dimarts

11.00 TALLERS INFANTILS

Lloc: Plaça Major.

18.00 TORNEIG DE "PENALTIS"

Lloc: Poliesportiu "Ses Comes"

19.00 CORREGUDES DE JOIES

Lloc: Poliesportiu "Ses Comes"

20.00 COMPLETES SOLEMNES DE SANT LLORENÇ

Lloc: Església Parroquial

21.00 TRADICIONAL REVETLLA DE SANT LLORENÇ

- Actuació de l'**Escola de Ball Aires de Muntanya**, dirigida per Francesca Martorell i monitores de l'escola.
- Actuació de l'**Escola de Ball Mallorquí**, dirigida per Joana Rotger.

Lloc: Es Parc Recreatiu

• REVETLLA POPULAR PER A TOTHOM

Amb la col·laboració dels músics i cantaires de l'**Escola de Ball Mallorquí**.

Lloc: Es Parc Recreatiu

10 d'agost ~ Dimecres

Festivitat del patró sant Llorenç

10.00 CERCAVILA, a càrrec dels xeremiers i tamborils de Selva, convidant a tot el municipi a participar a la festa major.

11.00 OFICI SOLEMNE, a l'Església Parroquial de Selva, en honor al nostre patró **SANT LLORENÇ**.
Celebrarà l'ofici **Mn. Antoni Dols Salas**, rector de la Santíssima Trinitat de Palma.
Acompanyarà l'Ofici el **Coro Parroquial** dirigit per **Simó Ripoll**.

- Representació del **Ball de l'Oferta** per part dels alumnes de l'**Escola Aires de Muntanya de Selva**.

13.00 REFRESC POPULAR, ofert per l'Ajuntament, convidant a tot el Municipi.

Lloc: Plaça Major

19.00 PARTIT DE FUTBOL, Homenatge a **José Emilio Valverde C.E.XILVAR** (1ª Preferent) i **C.E.MONTUIRI** (3ª Divisió Nacional)

Lloc: Camp de futbol "Ses Comes"

19.00 HOMENATGE A LA GENT GRAN

- Lliurament d'obsequis als nostres homenatjats per part dels fills i néts.
- Actuació del grup local **Dances del Món**.

Lloc: Plaça Major.

21.30 CONCERT DE SANT LLORENÇ,

Actuació de la **Banda de Música del Municipi de Selva**, amb la direcció de **Joan Vercher**.

Lloc: Es Parc Recreatiu

22.30 HOMENATGE ALS DONANTS DE SANG DE SELVA

Per part de l'Ajuntament i la Germandat de Donants de Sang de Mallorca, presidida per **Llorenç Vallori**.

Lloc: Es Parc Recreatiu

23.00 MOSTRA FOLKLÒRICA DE LA NIT DE SANT LLORENÇ

- Actuació de l'**Agrupació Aires de Muntanya de Selva**.
- Lliurament del **Premi d'Investigació JAUME LLADÓ i FERRAGUT 2011**.

Lloc: Es Parc Recreatiu.

00.30 FOCs d'ARTIFICI a l'entorn de l'Església de Sant Llorenç

01.00 VERBENA DE SANT LLORENÇ

Actuació dels grups:

ROSEBUD

4L

Lloc: Plaça Major

11 d'agost ~ Dijous

16.30 MOSTRA DE PETANCA

Lloc: Font de Valella

21.30 PASSARELLA DE VESTITS DE PAPER

- Gran **desfilada de vestits de paper** elaborats pels nins i nines, pares i padrins del nostre municipi.
- Lliurament de premis dels tornejos de les festes.

Lloc: Es Parc Recreatiu

22.30 PUJADA AL PI ENSABONAT

Lloc: Plaça Major

L'Ajuntament es reserva el dret de modificar, canviar o suspendre els actes programats.

12 d'agost ~ Divendres

18,30 TORNEIG DE BÀSQUET 3 x 3

Lloc: Plaça Major

21.30 FESTIVAL INFANTIL

- Actuació dels nins i nines del municipi.
- Exhibició de gimnàstica rítmica a càrrec de l'**Escola de Gimnàstica Rítmica de Selva i Club Gimnàstica de Consell**.
- Lliurament dels premis dels tornejos de les festes.

Lloc: Es Parc Recreatiu

Traca final de festes

Ajuntament de Selva

www.ajselva.net

Molts d'anys i bones festes

Homenatge a la Gent Gran de Selva

L'Ajuntament homenatja als majors del poble

1er cognom	2n cognom	Nom	Edat	Data naixament	1er cognom	2n cognom	Nom	Edat	Data naixament
MARTORELL	OLIVER	MIQUEL	97	04/07/1914	SASTRE	FERRAGUT	JOSE	84	11/11/1926
BENNASSAR	ROTGER	MARGARITA	96	04/03/1915	PUJADAS	TORTELLA	FRANCISCA	84	01/01/1927
PUIGSERVER	VALLORI	JUAN	96	10/03/1915	SASTRE	VILLALBA	M ^a MARGARITA	84	06/02/1927
FRONTERA	PERELLO	MARGARITA	96	25/04/1915	PAYERAS	SUAU	MARIA	84	02/06/1927
MARTORELL	OLIVER	ANTONIA	95	11/04/1916	VIVES	MORRO	CATALINA	84	03/06/1927
VERDU	XICART	CARMEN	93	21/09/1917	SOLIVELLAS	PAYERAS	MAGDALENA	84	12/06/1927
SOLER	MARTORELL	MARGARITA	93	27/05/1918	RAYO	MARTORELL	ANTONIO	84	19/06/1927
MIR	VALLORI	MAGDALENA	91	19/09/1919	LLULL	SASTRE	MARGARITA	84	02/08/1927
CHACON	MARTINEZ	MARIA	91	17/04/1920	MARTORELL	SASTRE	JOSE	84	09/08/1927
SAMPOL	SIMO	MARIA	91	26/04/1920	WASCHULEWSKI		HEINZ	83	06/10/1927
MIR	COLL	JOSE	90	16/08/1920	STEPHENS FOX		MARGARET	83	18/10/1927
MORRO	LLINAS	ANTONIA	90	19/09/1920	FERRAGUT	SAMPOL	CATALINA	83	27/12/1927
JAUME	SERVERA	ANTONIO	90	11/07/1921	MORRO	LLINAS	FRANCISCA	83	25/01/1928
BENNASSAR	MASCARO	BARTOLOME	89	04/10/1921	ROTGER	CIFRE	ANTONIA	83	10/06/1928
RAYO	GARI	MARIA	89	21/12/1921	VICENS	CERDA	ANTONIA	83	31/07/1928
BIAL		VIDA GABRIELA	89	28/12/1921	BENNASAR	SALORD	MARGARITA	83	11/08/1928
PONS	CLADERA	CATALINA	89	20/01/1922	SOLIVELLAS	FONS	FRANCISCO	82	03/09/1928
VALLORI	VALLORI	LORENZO	88	22/08/1922	SAMPOL	VIVES	TOMAS	82	12/10/1928
SOLER	VALLCANERAS	MARIA	88	10/12/1922	BERNAD	MIR	MAGDALENA	82	12/11/1928
VALLORI	CLADERA	CATALINA	88	25/12/1922	GONZALEZ	VALLORI	ANTONIA	82	20/12/1928
PALANCO	CORRALEJO	SALVADORA	88	29/01/1923	LLULL	BARCELO	GABRIEL	82	20/12/1928
MATEU	MIR	BERNADI	88	25/02/1923	MUNAR	VALLORI	JAIME	82	28/01/1929
LOPEZ	CUESTA	DIONISIA	88	03/04/1923	COLL	SASTRE	ANTONIA	82	22/02/1929
VALLORI	PALOU	FRANCISCA	88	20/06/1923	FEMENIAS	FERRAGUT	CATALINA	82	23/03/1929
FEMENIAS	FERRAGUT	JUANA	88	22/06/1923	ALBA	ROTGER	ROSA	82	12/04/1929
MIR	VALLORI	MARGARITA	87	01/09/1923	SASTRE	SAMPOL	BARTOLOME	82	06/05/1929
GONZALEZ	VALLORI	JUANA	87	14/11/1923	REYNES	SAMPOL	JUANA	82	12/05/1929
SASTRE	FERRAGUT	ARNALDO	87	08/12/1923	REYNES	ROTGER	PEDRO	82	21/07/1929
LLADO	ALBERTI	CATALINA	87	14/12/1923	FRAU	FAR	CRISTOBAL	82	02/08/1929
FEMENIAS	MARTORELL	CATALINA	87	14/01/1924	COLOM	PAYERAS	JORGE	81	11/11/1929
VALLORI	PIZA	JUAN MARIA	87	18/03/1924	BIBILONI	MAIRATA	JUANA	81	02/01/1930
RODRIGUEZ	ARAUJO	ANTONIO	87	06/04/1924	VIDAL	USO	MARIA	81	11/03/1930
LLOMPART	MORRO	ISABEL MARIA	87	10/06/1924	TORRENS	VALLES	JOSE	81	12/03/1930
NICOLAU	GOMILA	JOSE	87	18/06/1924	MORRO	ALBERTI	LORENZO	81	16/03/1930
LLOMPART	COLOM	MARGARITA	87	30/07/1924	LLULL	SASTRE	MARIA	81	22/03/1930
ORDINAS	ROTGER	ANTONIO	86	26/12/1924	GUNTERN		BRUNO J.	81	06/04/1930
BERNAD	MIR	MARIA	86	07/01/1925	MILLS		CAROL F.	81	08/04/1930
FRONTERA	PERELLO	CATALINA	86	14/01/1925	FORNES	MUNAR	ANTONIA	81	08/05/1930
COLOM	FEMENIAS	FRANCISCA	86	25/01/1925	BORDOY	BAUZA	ANA	81	04/08/1930
AMER	LLOMPART	ANTONIA	86	21/03/1925	MIRALLES	JAUME	ANTONIA	80	20/09/1930
POL	PIZA	MARGARITA	86	28/03/1925	RODRIGUEZ	BENITEZ	ANA MARIA	80	07/10/1930
EBERHARDT		W. KARL ATHUR	86	09/04/1925	SOLER	BENNASSAR	MARGARITA	80	22/12/1930
COLL	COLOM	ANTONIA	86	02/06/1925	SAMPOL	ROTGER	JERONIMA	80	28/12/1930
GUAL	MORRO	JAUME	86	15/07/1925	ARROM	GUAL	ROSA	80	02/01/1931
LLOMPART	MORRO	JUANA ANA	86	20/08/1925	VIVES	VALLORI	MARIA	80	15/01/1931
FORNES	MUNAR	MARIA	85	25/09/1925	MARTORELL	SANTANDREU	JAIME	80	21/01/1931
MIR	VALLORI	MARIA	85	03/11/1925	SEGUI	BENNASSAR	ANTONIO	80	26/01/1931
LLADO	PONS	CATALINA	85	25/11/1925	RIPOLL	ALBA	BARTOLOME	80	31/01/1931
MUNAR	FERRAGUT	MARIA	85	29/12/1925	BIBILONI	MAIRATA	PEDRONA	80	18/02/1931
FOX		THOMAS DENIS	85	10/01/1926	HORRACH	PUIGROS	SEBASTIANA	80	13/03/1931
COLL	SASTRE	ROSALIA	85	17/01/1926	MARTORELL	SASTRE	BARTOLOME	80	24/03/1931
GONZALEZ	VALLORI	LORENZO	85	02/02/1926	POL	PIZA	MAGDALENA	80	26/05/1931
LLULL	REUS	FRANCISCA	85	13/02/1926	ROTGER	COLL	MIGUEL	80	03/06/1931
RAYO	COLL	MARGARITA	85	15/03/1926	PERELLO	CAPO	JUAN	79	30/08/1931
SBERT	GUAL	ANTONIO	85	13/08/1926	PONS	CLADERA	LORENZO	79	30/08/1931
BESTARD	SEGUI	MARIA	84	31/08/1926	MORELL	SASTRE	ANTONI	79	10/10/1931
MIR	SASTRE	ELOY	84	08/09/1926	MATEU	RIERA	BERNARDO	79	22/10/1931
MORRO	CAÑELLAS	CATALINA	84	19/10/1926	MIR	VALLORI	LLORENÇ	79	06/11/1931
CANAVES	COLOM	ANA	84	25/10/1926	COLL	MORELL	MARGARITA	79	06/12/1931
					ROTGER	CARBONELL	CATALINA	79	06/12/1931

Festes Patronals Sant Llorenç 2010

Ajuntament de Selva